

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/62/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614207687
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Potocký
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5614207687.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpeného splnomocneným zástupcom Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA, s. r. o., so sídlom Piaristická 707/25, Trenčín, IČ: 47 234 679, adresa pre doručovanie Teplická 7434/147, Piešťany, proti odporkyni: H. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. Z. XXX, H. A., o zaplatenie 910,96 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4C/213/2014-39 zo dňa 29. októbra 2014, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol a vo výroku o trovách konania zrušuje a vec v tejto časti vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

odôvodnenie:

Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom č. k. 4C/213/2014-39 zo dňa 29.10.2014 uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 700,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,15 % ročne zo sumy 700,- eur od 17.05.2012 do zaplatenia, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol. Navrhovateľovi súd priznal náhradu trov konania vo výške 29,43 eur, ktoré odporkyni uložil zaplatiť navrhovateľovi do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ sa návrhom podaným dňa 08.09.2014 domáhal voči odporkyni zaplatenia sumy 910,96 eur, úroku z omeškania za obdobie od 17.05.2012 do 25.08.2014 vo výške 169,03 eur a úroku z omeškania vo výške 8,15 % ročne zo sumy 910,96 eur od 26.08.2014 do zaplatenia, na základe úverovej zmluvy č. 4108124783 zo dňa 26.09.2011.

Okresný súd citujúc ust. § 37 ods. 1, § 52 ods. 1, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 261 ods. 3 písm. d/, § 497 Obchodného zákonníka, § 11 ods. 1, § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30.12.2012 (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“) žalobe v časti vyhovel.

Súd mal preukázané, že medzi navrhovateľom ako veriteľom a odporkyňou ako dlžníčkou bola dňa 26.09.2011 uzavretá úverová zmluva, na ktorú sa vzťahujú normy spotrebiteľského práva, keďže ju uzatvorila odporkyňa ako spotrebiteľ, ktorý nekonal v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. RPMN bola dojednaná od 42,20 % do 44,50 %, ktoré dojednanie súd pre jeho neurčitosť považoval za neplatné. Z uvedeného dôvodu sa úver s poukazom na ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. považuje za bezúročný a bez poplatkov. Odporkyni bol poskytnutý úver vo výške 700,- eur, z ktorého úveru odporkyňa neuhradila ani jednu splátku, preto súd odporkyňu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi dlžnú sumu 700,- eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, vrátane navrhovateľom uplatnených úrokov z omeškania zo súdom priznanej sumy od 17.05.2012.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a navrhovateľovi, ktorý mal vo veci úspech 54 % (úspech navrhovateľa 77 % - úspech odporkyne 23 %)

priznal tomuto pomeru zodpovedajúcu náhradu trov konania titulom zaplateného súdneho poplatku za návrh, kde 54 % predstavuje sumu 29,43 eur.

Proti tomuto rozsudku čo do výroku, ktorým súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol a výroku o trovách konania podal navrhovateľ prostredníctvom splnomocneného zástupcu odvolanie, ktorým sa domáhal zmeny napadnutého rozsudku v zmysle vyhovenia žalobnému návrhu v celom rozsahu, alternatívne zrušenia napadnutého rozsudku v tejto časti a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V odôvodnení poukázal na to, že v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. uviedol ročnú percentuálnu mieru nákladov ako obsahovú náležitosť zmluvy rozsahom od 42,2 % do 44,5 % s tým, že presná hodnota RPMN závisí na dni poskytnutia úveru. Klient súhlasil s tým, že presnú výšku RPMN mu spoločnosť oznámi po poskytnutí úveru. Takýto spôsob určenia RPMN zvolil s ohľadom na to, že podľa znenia zákona č. 129/2010 Z. z. je pre výpočet RPMN rozhodujúci dátum čerpania úveru, hoci zmluva, ak má byť považovaná za perfektný právny úkon už v čase svojho vzniku musí obsahovať predmetnú obsahovú náležitosť. Výška RPMN závisí na dni poskytnutia úveru, čo s ohľadom na spôsob spracovania úverovej zmluvy v informačnom systéme trvá istý objektívne dlhý čas. Návrh zmluvy bol zo dňa 02.09.2011, finančné prostriedky po akceptácii odporkyne dňa 26.09.2011 boli poskytnuté odporkyni dňa 03.10.2011 a listina o oznámení výšky RPMN 42,5 % bola daná na poštovú prepravu dňa 04.10.2010. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam bol nútený pristúpiť k vymedzeniu RPMN prostredníctvom jej minimálnej a maximálnej výšky, keďže pravidlá pre výpočet RPMN ustanovené zákonom č. 129/2010 Z. z. neberú ohľad na rôznorodosť produktového portfólia jednotlivých poskytovateľov úverov. Má za to, že súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odvodzuje od formalistického znenia strohých zákonných noriem a odchýlku 2,3 % pri uvedení RPMN kruciallyne postihuje aplikáciou fikcie o bezodplatnosti.

Ďalej uviedol, že okrem úrokov a poplatkov sa domáhal aj zaplatenia poistenia vo výške 11,58 eur, pričom súd prvého stupňa v tejto časti žalobného návrhu svoj zamietavý dôvod absolútne nešpecifikuje hmotnoprávnou úpravou. Klient prejavil súhlas v predzmluvnom rokovaní, že chce uzatvoriť doplnkovú službu - poistenie, ktorá nebola podmienkou, aby získal predmetný úver.

V ďalšom navrhovateľ poukázal na to, že lexikálnym a logickým výkladom ust. § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. ku dňu 26.09.2011 možno dospieť k záveru, že na to, aby súd mohol považovať zmluvu o spotrebiteľskom úvere za bezodplatnú, musia byť splnené podmienky dané spojkou a - zmluva nemá písomnú formu „a“ neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j/. Súd prvého stupňa spojkou „a“ vykladá bez akéhokoľvek odôvodnenia vo význame spojky „alebo“ čím do veľkej miery zmenil dosah tohto ustanovenia a tento svoj pozmeňujúci výklad žiadnym spôsobom nezdôvodnil v predmetnom rozsudku. Na základe uvedeného má za to, že odôvodnenie rozsudku neobsahuje náležitosti ako sú uvedené v § 157 ods. 2 O. s. p., ktorým postupom súdu sa mu odňala možnosť konať pred súdom.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrila.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené ust. § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu v napadnutej časti podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O. s. p. zrušil a podľa § 221 ods. 2 O. s. p. vec v tejto časti vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Odvolací súd po preskúmaní predloženého spisu dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je čiastočne dôvodné.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým doložiť jeho správnosť, zároveň je prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Z hľadiska úplnosti odôvodnenia rozsudku sa žiada, aby odôvodnenie obsahovalo najmä stručné a výstižné prednesy účastníkov a ich konečné návrhy, dôkazy, o ktoré súd oprel svoje skutkové zistenia, úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení

dôkazov a skutočnosti, ktoré mal preukázané, a právne posúdenie zisteného skutkového stavu podľa príslušných zákonných ustanovení. Súdne rozhodnutie musí byť presvedčivé, z jeho odôvodnenia musia logicky, jasne a zrozumiteľne vyplývať odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s uplatneným nárokom a obranou proti tomuto nároku. Aj keď nie je nevyhnutné, aby sa súd vysporiadal s úplne všetkými argumentmi účastníkov, vyjadrenie, ktoré bolo akceptované a ktoré má rozhodujúci vplyv na výsledok sporu musí byť zdôvodnené jasne a nepochybné. Štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Odvolačný súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia okresného súdu, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, dospel k záveru, že toto v časti, v ktorej súd návrh navrhovateľa zamietol, nespĺňa náležitosti ustanovené § 157 ods. 2 O. s. p. a rozhodnutie okresného súdu je v tejto časti nepreskúmateľné.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ a odporkyňa dňa 26.09.2011 uzavreli úverovú zmluvu, ktorej predmetom bolo poskytnutie bezúčelového úveru odporkyni navrhovateľom vo výške 700,- eur s ročnou úrokovou sadzbou 35,44 %, pri RPMN od 42,2 % do 44,5 %, s výškou mesačnej splátky 27,45 eur, počtom splátok 60. Zo špecifikácie uplatneného nároku, predloženej navrhovateľom na základe výzvy súdu, vyplýva, že žalovaná suma 910,96 eur pozostáva z poskytnutého úveru a úroku, poplatku za poistenie splátok pred zosplatením a z neuhradených upomienok.

Z úverovej zmluvy uzatvorenej účastníkmi konania dňa 26.09.2011 vyplýva, že súčasťou zmluvy bolo poistenie „BALÍČEK PREMIUM“ pre prípad dlhodobej pracovnej neschopnosti, straty pravidelného zdroja príjmu a pre prípad invalidity alebo smrti následkom úrazu, pričom úhrada za poistene predstavuje sumu 1,93 eur (7,58 % z pravidelnej mesačnej splátky úveru bez poistenia).

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že súd úver poskytnutý odporkyni na základe predmetnej úverovej zmluvy považoval za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie riadneho uvedenia RPMN v úverovej zmluve, z ktorého dôvodu navrhovateľovi priznal len sumu 700,- eur predstavujúcu samotný úver poskytnutý odporkyni.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky navrhovateľa vo vzťahu k záveru súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru v dôsledku absencie uvedenia RPMN v úverovej zmluve, tieto odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné.

Je nesporné, že úverová zmluva uzatvorená účastníkmi konania dňa 26.09.2011 je zmluvou spotrebiteľskou, z ktorého dôvodu bolo na danú zmluvu potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ako to správne urobil i okresný súd.

Odvolačný súd sa stotožnil so záverom okresného súdu o absencii uvedenia RPMN v úverovej zmluve v súlade s ust. § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z., ako aj následkom jej neuvedenia spočívajúcim v tom, že sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. a/ cit. zákona). Odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, má za to, že uvedenie údajov o RPMN v podobe percentuálneho rozpätia dolnej a hornej hranice nespĺňa požiadavku presnosti a jednoznačnosti tohto údajov v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. Citované ustanovenie ako obligatórnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere zakotvuje "ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov". Podľa tejto zákonnej definície nebola v zmluve uvedená výška ročnej percentuálnej miery nákladov, keď tento údaj následne navrhovateľ ako to vyplýva z úverovej zmluvy i odvolania navrhovateľa vymedzil ku dňu poskytnutia úveru, nie ku dňu uzatvorenia zmluvy. Údaj o RPMN je pritom z hľadiska informovanosti spotrebiteľa o podmienkach, resp. nákladoch úveru, nevyhnuté považovať za základný údaj zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vyžadovaný priamo zákonom, ktorý absenciu tohto údajov sankcionuje práve bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru.

Dôvodné je však odvolanie navrhovateľa vo vzťahu k nedostatočnému odôvodneniu zamietajúceho výroku napadnutého rozsudku. I keď z odôvodnenia napadnutého rozsudku v časti výroku, ktorým súd žalobe vyhovel vyplýva, že dôvodom pre zamietnutie úroku z úveru a poplatkov na úver sa vzťahujúcich

je práve bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z., z odôvodnenia napadnutého rozsudku vo vzťahu k zamietajúcej časti nie je zrejmé ako sa súd vysporiadal s ostatnými zložkami uplatneného nároku (úhrada za poistenie, ale napr. aj poplatok za upomienku), či uvedené zložky považoval za „poplatky“ spojené s poskytnutím úveru, na ktoré sa vzťahuje už citované ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., ak áno, aké úvahy ho k tomuto záveru viedli alebo či k ich zamietnutiu došlo z iného dôvodu. Vzhľadom na uvedené nemožno z napadnutého rozsudku vyvodíť, či sa súd uplatneným nárokom navrhovateľa v tejto časti (v časti uplatnenej úhrady za poistenie) vôbec zaoberal.

Z uvedeného dôvodu, nakoľko z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, ktoré skutočnosti považoval okresný súd vo vzťahu k poisteniu úveru za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov pri svojom rozhodnutí vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov a pri právnom posúdení veci riadil, v dôsledku čoho je rozhodnutie okresného súdu v tejto časti nepreskúmateľné, odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/, ods. 2 O. s. p. zrušil a vec v tejto časti vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. V novom konaní bude úlohou okresného súdu opätovne sa zaoberať dôvodnosťou uplatneného nároku v časti úhrady za poistenie a vo veci opätovne rozhodnúť a rozhodnutie zdôvodniť v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p.

Keďže odvolací súd zrušil rozhodnutie okresného súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (i keď len v časti), s poukazom na ust. § 224 ods. 3 O. s. p. zrušil i výrok o trovách konania. V novom rozhodnutí preto okresný súd opätovne rozhodne aj o trovách účastníkov konania, vrátane trov odvolacieho konania.

Vo zvyšnej časti (vo výroku, ktorým súd žalobnému návrhu navrhovateľa v časti vyhovel) zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý, nakoľko nebol napadnutý odvolaním.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.